

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetés helyben: vidéken:
1 hóra 2-50 K 1 hóra 2-50 K
1 évre 30 K 1 évre 30 K

* Szerkesztőség és kiadóhivatal: * Zent István-ter. I. Telefon 206.

Felelős szerkesztő: Hajós József.

„A mérég”

cimen epés kirohanást írt valami dr. Ballagi Ernő a zsidók hitvilágának legújabb számába, hol azért dühöng, mert Prohászka püspököt Győr vármegye üdvözölte az „Elég volt-e?” című „igaztató” cikkéért.

„A mérég”-ről szóló cikk, a címnek megfelelően valóságos mérgeggomba gyűjtemény. — hogy ne mondjuk *bolondgomba* kerit, melyben ilyen — a Mauthner-féle óriásokat megszegyenítő — diszpédányok ékeskednek: „Kedjünk már megelégneli, hogy a zsidók tanítsanak ki bennünket a „fajmagyarság” érdekeiről, hogy a Róma körül keringő latin egyház akarjon nekünk magyarságot papolni, hogy az erkölcsi világrendet kisajátítsák egy felekezet részére, mely a zsidóságból sarjad és telejanulta az erkölcsöt és hogy a kultúra ügyében vessék vissza a fejlődést a középkori felekezeti viták, az inkvizíció sötét évszázadainak a színvonalára.”

És utána ez a kacagtató hangszógot írja: „Milyen cimen üdvözölj Győr vármegye Prohászka püspököt? azért, mert mint pap, a magyar nemzetért és annak boldogságáért küzd? Prohászka ezt nem tette. De azon a címen: *igenis hányzó!*

hatné Fischer Gyula pesti rabbit (ejj!) akinek szónoki remekét lejjebb a valódi hazaszeretet, —

— nem bontott önérték, a szerkesztő felháborodása diktált, nem az illatos hazugságokba öltöztetett pártpolitikai szempont.”

Kifigurázhatnók ezeknek az abszurd állításoknak egész sorozatát, de mivel a téma lényege nagyon komoly — hiszen a keresztény magyarság életéről van szó — nem akarunk élelődni a valóságos világtörténelmi órákban.

Inkább feltelessük a kérdést: miért dühöng a zsidóság az „Elég volt-e?” c. cikkért, mely Prohászka püspöknek kétségtelenül egyik legsikerültebb írása? Miért zúg a héber tömeg??

Mert Prohászka fényezőró cikke reávilágít

(itt a cenzura 12 sort törölt)

Rávilágít Prohászka püspök arra a veszedelemre, hogy a zsidóság

elzsidósítja az országot a szüntelen zsidóbevándorlás: a zsidóság

nem azsimilálódik a keresztény magyarsághoz, mert hiszen csak a magyar nyelvet veszi fel, — de erkölcoseinket nem, a miénkől egészen eltérő világnézetet vall a zsidóság.

A zsidó

világnézet aranyborjút kultúrát, aranycsillogásban gyönyörködik

A keresztény magyarságnak, a „hungarizmus” apostolanak szövegében, a zsidók főleg két gondolatot kárhoztatnak. Azt állították, hogy Prohászka a hungarizmus programjába a keresztényt sürgeti. A zsidók hitvilágának szept. 21-iki száma egy a zsidókat, nehogy a „terengző püspök” tétől elragadhasssák a tőlük gyermekeiket... mert előrelátható, hogy nagyszabású misszió propaganda indul majd meg Magyarországon.”

Ezzel szemben a valóság az, hogy Prohászka nem erőszakos zsidókihérszélgetéseket sürget, nem hithű zsidókat akar kiteríteni, hanem azt írja: „Van sok elem a zsidóságban, mely cseppet sem zsidóvallású s ezeknek meg kell könnyítenünk az átterését.” Aki az u. n. modern, vagy „kultur” zsidóságot ismeri, jól tudja hogy a kulturzsidók nagy többsége mit sem ad a zsidó vallásnak, ezek anyageviek, racionalisták, túlzó intellektualisták, hitetlenek.

Már szinte divává vált, hogy a budapesti „előkelő” zsidó családokban a gyermekeket úgy nevelik, hogy azok 18 éves korukban maguk valassanak választ addig, amíg négy év szünet után világ zsidók, mert a polgári törvény követeli, hogy a gyermeknek valamilyen vallása legyen. Egy ilyen zsidó nem szorgalmat oly sok túlzó liberális és radikális szabadkőműves, mint a „felvilágosodott” zsidóság.

Tudjuk, hogy néhány évvel ezelőtől kínos feltűnést keltett az a jeleplezés, hogy a rabbiépítőkben is otthonos a racionalista biblia magyarázattal kapcsolatos pantheizmus, sőt atheizmus. Hangsúlyozom, hogy ezt a számalmas tényt maga az elfogulatlan zsidóság is elismeri.

A zsidók hitvilágának ez évi jul. 27-iki számában (17. l.) olvastam ezt az őszinte, de nagyon igaz megállapítást, melyet egy elfogulatlan zsidó így írt le: „Téríteni nekünk is kell, de a saját táborunkban. Ijesztők az állapottok. Mintha elvesztenők teljeseen az új nemzedékeket, olyan a helyzet. Se hit, se tudás, se önérték, se érdekfűzés. A zsidóság ábecéjénél kell kezdenünk a tanítást felnőtt emberekkel... A saját zsidóinkat kell, hogy tartsuk meg kell tanítani őket, arra, hogy vallásunk minden

vallások legusztabbjá, fajunk minden faj leghősebbjé... Könnyebb a misszionáriusnak a térítőnek keresztényt nevelni a vademberről, mint nekünk zsidót nevelni a zsidóból.” Így van! Épen azért nagyon nevet-

séges menápság a zsidóknak az a megőrzött állítása, hogy mi a „felekezeti ellen” igazatunk. Hiszen jórészt felekezeti nélköliek!!

„Ami pedig a „terengző püspök” elnevezést illeti, csak megjegyezzük hogy ez a történelem nem-tudásán alapul. Augustusz elején ugyanis a zsidók hitvilágja: Prohászka püspök soha nem létezett zsidó háziorvosával kapcsolatban ezt írta, hogy Ottóvár püspök is úgy van, mint a „középkori papák, kik vidémen égettek a zsidót, de közben a testükre zsidó tudónak kellett vigyázni.” Tény, hogy Prohászka püspök nem bízta magát zsidó orvosra és azt vélték, ép oly kevésbé van elragadtatva a zsidó tudománytól, mint a zsidó kultúrától.

(itt a cenzura 43 sort törölt)

A zsidók — végül — a „felekezeti becsületének nyílt megsértését” látják Prohászka emez egyszerű ténymegállapításában:

„A világháboruban, az óriási vereséget elől a zsidók nagy része irodákban és raktárakban húzza meg magát. Arról az általános visszavonulásról beszél az egész ország, melyben a zsidóság nagy része visszavonul, elonnan, hol a golyó sivit és gránát robban.”

A zsidók ezzel szemben a „felekezeti becsületének nyílt megsértését” igazolni tartoznak felelős közegek által összeállított, Magyarországon minden zsidóval adatok közlésével.

Hiszen már Vázsonyi is sürgette: „Es most már mi követjük azoknak a bizonyos adatoknak közzétételét. Nyugodtak vagyunk, hogy a felmentettek közt kevesebb a zsidó, mint a népesség arányszáma szerint... Hát csak ki azokkal a számokkal.”

Igen, ki velük! Tessék a hitteles számokkal demonstrálni, ha előbb nem; hát majd az őszi zsidó nagygyűlésen a Lipótvárosban: Ne feledjék a zsidók: ama számokon mulik a zsidó „felekezeti” becsületének — egy része. A másik rész a többi háborus bűnökkel, az árdrágitással, elrejtéssel, uszorával stb. kapcsolatos.

Reméljük, hogy az őszi zsinaton a „felekezeti” aranybecsülete a számok arányszugarai- ban oly természetes szépséggel fog ragyogni, mint a nap sugar a rozsdásszínű őszi lombokon.

Hajós.

— Tudomásul. A nagyobb Margit kongregáció vezetősége ez uton is tudja a tagokkal, hogy a kongregáció holnaptól, október 24-ől heti jórészeit a szemináriumban tartja.

Élet és tudomány.

Az újabb hatalmas apparátussal és iparkodással dolgozó szabadkőművesek napilapja, a *Világ* az előfizetési negyed elérkezével új nagydobot vesz elő, hogy hiszékeny publikumát vásári bódéjába becsalogassa. Mint bejelent, október 1-ével kezdődőleg új tárcarovatot nyit „Élet és tudomány” címmel. „Benne, így írja, az élet, a természet, a társadalom, a művészet, az irodalom, a vallás, a bölcsészlet és a metafizika problémáit tudományos módszerekkel igyekezik a művelt laikus közönség közkincsévé tenni.

Ennek a fontos népszerűsítő tudományterjesztő, sőt olykor tudományfejlesztő (hisz a nagy külföldi lapok tárcarovata nem egyszerű önálló kutatásokat is tartalmaz) munkának a vezetésére és irányítására — írja tovább — sikerült megnyerni dr. Szabó Ervint.

A szerkesztő felhívására, a magyar szellemi életnek több mint száz munkás fejezte ki készségét, hogy ebben a „tudományt népszerűsítő” munkában részt vessz.

Az *Élet és Tudomány* első heti programja valószínűleg ez lesz: Kedd. Babits Mihály: Leibnitz mint hazafi.

Szerda. Zoma Gyula poszonyi egyetemi tanár: Hanyatló magyarság.

Csütörtök. Pápai Zsigmond: Van-e háborús ösztön? Péntek. Meszlényi Richárd: G. Hauptmann mestermovellája. Szombat. Jászai Oszkár: Pan-Amerika.

A vasárnapi tárca továbbra is *Ignotus* külön rovata marad. —

A szerkesztő Szabó (Schlésinger) Ervint (mint a mai lapokból olvassuk, Szabó Ervin vasárnap meghalt. Szerk.) a székesfehérvári könyvtár igazgatóját rég ismerjük. Az ő nevéhez fűződik az a napilapokban épen pár héttel ezelőt leleplezett és szellőztetett botrány, hogy amint most kipattant, a szabadkőművesekkel tulontul telített Budapesti könyvtárát az ő hátsó segítőársával, Braun Róberttel telertarta közpénzen vásárolt szabadkőműves, demokrata, anarchista és nemzetiségi igaztató iratokkal és a tudomány köntösébe bujtatott pornográfiaival. Persze azért, hogy a Galilei fióknak legyen mien nevelődnök.

Mint az első hét programjából látjuk, az újabb vakolás kezdetére igazi szabadkőműves ravaszszággal eléggé hangzatos, sőt jórészen keresztény nevéket biggyesztettek. A többiek

az igaziak majd azután jönnek. A rovatot sem mindig olyan színtelennek és ártatlanok lát-szó közlemények fogják kitölteni, mint például a most hirdettet: *Lebánniz, mint hazafi, meg a Hanyatló magyarság, meg a*

G. Hanpimann mestermunkéja, meg a Pá-o-Amerika. Leaz ott majd egyéb is. Mindenesire éber figyelem-mel fogjuk kísérni a szabadkö-művészeknek ezt az újabb tudományépszerűsítését. Krix.

Közelímezés.

Csitáry Emil dr. előterjeszti, hogy Pethes László, a közéletme-zési miniszter kiküldötté, megviz-galta a közéletmezési hivatalt, ott sokszor gorombáskodott, végül azonban mindent rendben talált. A miniszternek azonban igazságtia-lan, a valóságnak meg nem felelő előterjesztést tett. Kerekes Lajos dr., a ki ellen a miniszter leirata főleg szólt, nem védhette magát. A tanács indítványt tett; hogy a közgyűlés fejezze ki bizalmát Ke-rekes Lajos dr. es a vele együtt lemondott közéletmezési bizottság irant. Holy Géza dr. Pethes Lász-ló azon észrevételeit magyarázza, a melyek a közzéllási bizottság szervezeteben átvész változást idézhetnek elő. Kisteleki István nem lát Pethes irasaban olyasmit, a mi a bizottság visszaélésről vádolna. A miniszterrel az, azt meg kell változtatni, egyébként pedig el kell fogadni a tanács in-dítványát, hogy fejezzék ki bizal-mukat Kerekes dr. es a közzélla-tási bizottság irant. A közgyűlés a bizalmi indítványt egyhangúan elfogadta. Kerekes Lajos dr. ten-dületes beszédben köszönte meg a közgyűlés bizalmi szavazatait.

Mihály kölcson.

A belügyminiszter nem hagyta jóvá a közgyűlés tavaszi határo-zatát a 3 millió kölcson ügyé-ben, mivel a közgyűlés olyan do-logra is akart köcsönt fővenni, a a mit a háboru utáni időre is el-lehet halasztani. Most a közgyű-lés 3 es tel millió kor. köcsönt akar felvenni. Majdnem 2 milliót a függő kölcsonok törlesztésére, 160 ezer K. póthitelre, 50 ezret a lakatayai vízvezetékre, 174 ezret az új plebania épületre, 177 ezer koronát a Sár utcai ingatlanra, 120 ezret kamattörlesztésre, a többi ha-diköcsöntörlesztésre. A legelőnyö-sőbb ajánlatot a jelzáloghitelbank adja 28 százalékos törlesztéssel kölcson.

500 katonai sir gondozását ma-gára vállalta a város. — A liget-ek es terak gondozását is vállalta a város. — A liget-ek es terak gondozását is vállalta a város.

Az útlek asztalját kijavították. — A színhazban némi átalakíta-sokat végeznek.

A közgyűlés 8 órakor ért véget.

HIREK.

Békés köi.

Régen írják már a lapok, Sokan arról beszéltek: Hogy béke lesz nemcsakára. Biztosan békét kötnek.

Már négy éve, hogy ezt hallom, Olvastam is róla.

De még biztos a békeről, Még sincsen írva.

Legbiztosabb amit tudunk, Fogy a mi nemzetünk.

Ott vérzik el a harcmezőn, Akit hön szeretünk.

Nagyon fogyunk, perczről, percre, Kevesebb a magyar.

Há ez így tart, ne add oh ég! Nem lesz ki eltakar.

Nem lesz, aki há meghalunk, Szemünket lezárja.

Nem lesz aki végutunkra Adását ránk adja.

Ne hadd Atyáért ezt megérni! Ne hagyj el a hazát! Segítsd a békeért minden: Honért küzdő fid.

Julia Inzer.

— 69 es napok. Az évek óta idegenbe szakadt fiaink fordulatnak most vármegyének es varo-sunk közönségéhez; hogy nyis-suk meg szívüktök, es orszé-nyünkét az ó árvaik es orszé-gyeik fölségelyezéséhez is. Mióta elmentek fölünk, úgy érezzük, mintha elszakadt volna a velük való összeköttetésünk fonala. A szürke parole-s ifjak csak vendégekként köszöntöttek be hoz-zánk. Pedig ók most is éppen ugy a bűnük, mint az itt évők, s ha most nem is Fehérvárot állomassoznak, azért a szívük ide vonja őket s ók a fehérvári gyerekek mindig órámmal vágyódszát gondolnak kedves városukra.

Hozzánk jönnek most, hogy gyűjtsenek, hogy kérvények s adományoként cserébe a nátra-zetet, néhány kedves órá, mű-vísi előadást adjanak. Semmi fáradságot sem kímélve mun-dent elkövetnek, hogy a 69 es napok sokáig emlékeztetéseket legyenek s nekünk meg kell há-lálnunk fáradozásukat szal, hogy támogatjuk őket es segü-jük, hogy minél nagy obb anyagi eredményt érjenek el. Most pénz sok pénz kell. Sok arva, sok özvegy sir utána s könyö-rög segítségért.

Az okt. 5-i es 7. műsora igazán műveltet igér. Serak Márta, Alice Pusztai Sándor es Irén, Kiss Ferenc hadnagy neve bi-ztosítják a sikert illetleg. 6-án d. o. a meghélez nagyiermében tartandó matiné szama mint Prolászka - püspök gróf Ka-rolyi főispán beszéde, Merson zongorajateka, Hermann, Har-mann, Schwalbach Flora traja szintén alkalmasak arra, hogy közönséget vonzzak. 7-én d. u. 9 órakor az Országos színház 9 órakor a Stejneger féle mo-ziban lesz előadás. 19-án pedig népünnepepy lesz.

— Istentisztulat a Ferenciek-nél. Október 1-től nov. 2-ig be-zárólag mindén nap délután 6 óra-kor szentolvasó ajátosság. Okt. 4-én assisi szent Ferenc rendala-pítónk ünnepepy reggel 8 órakor ünnepi szent beszéd, melyet Hajós József, székesgyházi hitsonok mond, utána Jézus szent Szive társulatának nagymiséje szentsé-gkítéttel. Okt. 6 án Szent Olvasó Királynéjának ünnepepy, reggel 8 órakor társulati szentmise. Délután 6 óra kor szentbeszéd, utána a szokásos körmenet a templomban a legméltoóságosabb Oltárszent-séggel. (Ferenciek.)

— A színtársulat érkezése. Fodor Oszkár színtársulata élénk támogatás mellett jelenleg Vesz-prémben játszik. Amint vélfünk közliük, Székesfehérváron október 8 án, kedden este kezdi meg a társulat működését, amely ezuttal 140 esti előadásra van tervezve. Az első este a "Pacsirta" operette kerül bemutatásra.

Városi közgyűlés.

A hétfői közgyűlés d. u. 3 órától 8 óráig, tehát kerek 5 óra hosszat a közéletmezéssel fog-lalkozott. Egyéb ügyeket csak kutyafutásban tarthattek s azok október 16-án érinthető rendki-vüli közgyűlésen intéződnék el. A közéletmezés az egész vá-ro's gyomrában van. Mindenki ismeri, mindenki szidja, a meny-nyiben ma mindent szokás szid-ni, ami arra van hivatva, hogy a közönség igényeit kielégítse. Ez a szidás annyira hozzátar-tozik a közzélláshoz, mint az esőhöz a szélhez azonban nem akarjuk azt mondani, hogy a mostani rendszer előnyére valami nagy változást lehetne keresztül vinni. Például Fehér-várot egyetlen egy ember se akadt, aki mert volna vállal-kozni arra, hogy ő majd kü-lönbön fog közzéllátni. Kritizálni mindenki tud is, akar is, jobbat csinálni azonban senki. Se nem tud, se nem akar.

A kritizálás azonban minden-ki házilag intézi el, de nem a fórumon. És pedig annál az egyszerű oknál fogva, mert a közzéllásra kivétel nélkül minden-ki rá szorul. Amelyik kútya-csontot vár, nem harap, hanem csóválja a farkát.

A közzéllási bizottságot su-lyos támadás érte a közéletme-zési miniszter részéről. Wind-schgrätz miniszter ur elküldte Fehérvárra egyik emberék, K. Pethes Lászlót. Pethes ur szem es fül tanak szerint — itt di-csereketek is zengett, gratulált is, azonban a miniszternek olyan kemény szót kellett fogadni, hogy a közzéllási bizottság tagjainak fölajánlalt tőle. A támadás éle Kerekes Lajos dr. főigazgató, a bizottság volt elnöke ellen irány-lyt, akit minden hiháért. fele-lőssé tett s a kinek működését általában es részletekben élesen kifogásolta. Pethes jelentését Windischgrätz magáévá tette es elküldte a városnak. E körül folyt a vita 5 órán keresztül. A kritika ostarát Holly Géza dr. tartotta kezében. Nem sok si-kerrel. A hangulat élesen Pethes úr ellen foglalt állást es Holly dr. csak alig tudott szóhoz jutni. Igaza volt Kisteleki Istvánnak: visszadáéseket Pethes úr sem tudott felfedezni, azonban meg-jegyzései azért mégis voltak olyanok, amelyeket meg is le-het, de meg is kell szívelni. Ami nem helyes, utasítsák viz-sza, ami pedig igaz, azt fordít-suk a javunkra. Szivesen elis merjük magunk is, a közzéllási bizottság, nagy es nehéz mun-káját a nagy es nehéz viszony-nyok között. Igazságosaknak kellvén lennünk, szivesen nyil-vánítjuk elismerésünket es meg is védjük őket, ahol lehet, azon-ban nem vagyunk megelégedve azzal a móddal, amellyel a kri-tika ellen állást foglalnak. A közzéllási bizottság tagjainak ebben a harcban tartózkodáon

kellott volna viselkedni. Lám Kerekes Lajos dr. másra biza az előadó szerepét. Ó nem re-ferálhatott, hiszen ellene irány-lyt a miniszter leirata. Hely-lyett Csitáry dr. beszélt, a ki szintén belső ember. Azonban kirívó volt, hogy a közzéllási bizottság egyik másik tagja vá-logatott es válogatlan kifejezé-ssekkel, a közbeszólások párgó tűzvel ostromolta az ellenük szóló kritikát es mindenkepen lehetetlenül iparkodott tenni. A kívüli álló emberben ez éles visszataszást kelt. Hiszen a vá-logatások igazságot, a hi-bák orvosását követelt. Ezt el-fogadni, lehetetlenül tenni nem szabad, főleg nem szabad olyan-nal tenni az érdekeltekn-k. Ha olyanna teszik, maguk alatt vágják a fát, mert mindenk-i arra a véleményre jut, hogy a nyugodt bírálatról felneek es így benn hagyják a tövist a közönség lelkeben.

A közgyűlés 1-folyása a kö-vetkező volt:

Elnök: *Károlyi József* gróf. — A legközelebbi rendes közgyű-lés október 28. án.

A polgármesteri jelentésnél Holly Géza dr. kifogásolta, hogy a pol-gármester nem tett jelentést a Keresztury-ügyről, holott a mult közgyűlésen a legmesszöbbsmőnb-b es legerélyesebb vizsgálattal igér-te be. Vermes Mihály dr. kifogásolta, hogy a vizsgálat a számenlőnző bizottság végzi; holott arról lehet szó, hogy a polgármester, a fő-számvevő es számenlőnző bizott-ság eszték a vizsgálatot. Kere-sztury bíró ur, Sára polgár-mester jelentette, hogy eddig nem volt módjában előterjesztést tenni. A vizsgálat felülvizsgálásra pedig, a miniszteriumtól kért közegét.

A közgyűlés erélyesen kikelt Debrecen, Komárom es Győr-vármegyékkel a központok ellen, a melyek maguk a legnagyobb ár-drágiók es megakadályozták a közzéllás simább es gyorsabb lebonyolítását.

A közigazgatási es egyéb városi alkalmazottak lakbérpótlékáttil, éve háborus segélyét a közgyűlés el-fogadta. Ez újabb 250 ezer kor. városi terhet jelent, ami a 100 százalék pótdó, félmillió fedezet-len teher mellett súlyosan neheze-odik a városra. A közgyűlés kifeje-zést adott annak, hogy Szekesfe-hérvár anyagi helyzetéhez képest gavalérolasan es elsősorúden gon-doskodók alkalmazottairól, azonban elvárja, hogy a tisztviselők kettő-zőt munkával fogják viszonozni a hozzájuk gavalér város nagy-lelkűségét.

Károlyi József gróf főispán meg-köszönte a városi közgyűlés nagy-lelkűségét; amelyet tisztviselőivel szemben tanusit es hiszi, hogy a háboru után az agrár Székesfehérvár emelkedni fog. Bátorsággal, szorgalommal, erélyel a jövedel-ük es fogadni lehet is. kell is.

Halálozás. Hofer István joghallgató, az első magyar általános biztosító társaság székesfehérvári főigénykéségének tisztviselője spa nyolc natháló eredő tüdőgyulladásban vasárnap este 7-órakor este 21-ik évében Budapesten elhunyt. Temetése október 1-én volt Budapesten a farkasréti temetőben.

Hatósági cukor árusítása. A közlemezési miniszter értesítette a várost, hogy 315 mm. kockacukrot utalt ki Fehérvár részére. A cukor holnap-holnapután megérkezik és azt hatósági jegyek ellenében fojzák árusítani. D-taliban különként 2 kor. 51 fillér, 5 kilogrammos kartonban pedig különként 2 kor. 50 fillér lesz.

Küzdelem az árdragítás ellen. A Központi Árvízgálo Bizottság elnöke rendeletet intézett az összes vidéki árvízgálo bizottságok elnökeihez, amelyben felszólítja őket, hogy az ügyviteli miniszterileg jóváhagyott, valamennyi bizottság haladéktalanul kezdje meg működését. A bizottság feladata főleg a hatósági engedélyek rendezése és az árdragítás elleni küzdelem. A vidéki bizottságoknak jogukban van a központi megállapított tájékoztató árszám alacsonyabb tájékoztató árszámot is megállapítani. Az árdragítás tüdőzése a legszigorúban történnék és evéghor kívánatos. — mondja a rendelet — hogy a rendőrhatóságok a legszigorúbb figyelemmel kísérjék az árszámok és visszaszállás esetén azonnal megtegyék intézkedéseiket.

A zsidókat csipi a dér. Valamit sejtene, mint macska az esőt. Messzire nyúló orruk zivatart szimatol. Ennek elhárításávégett — sértett önértéket reparálása címén az Országos Izraelita Iroda komisz rossz magyarsággal szövegzett hírdadása szerint még október hó folyamán „pártkülönbségre való tekintet nélkül” országos gyűlésre fognak összeseregenni. Nagyszerű! Micsoda szép haladás is lesz a keselyűk és vészek, az uszorások, elémisztercsempések, árdragítók, posztócsalók, barokncszállítók, árulértelők, „nélkülözhetetlenek” és mindentelie hadifraszoknak a „hazaias” zsidókkal tarkított eme serege! Micsoda látvány, illat, ijgóság, vijjogás! Kétségtelen, hogy hamarosan nem volt és nem is lesz megint annyi gazember egy rakáson, mint amikor majd ez alkalommal a bizonyos 90 százalék is felvonul. Pompás ötlet! Tüntető gyűléssel akarják elvesztett becsületüket helyreállítani, a helyett, hogy a jerikói csődület szinpadi rendezése mellőzésével az egyedüli helyes megoldásnak, a tisztességnek utjára térnének. Igazi zsidó észjárás! Mily butának nézi a publikumot. Mennyire elbizba magát, hogy nem épen akkor jön egy ellenséges repülőátmadás. No de hagyján! Reméljük, hogy a tervezett nagy gezés lesz nekünk is — csinál egy kis reklámot.

Katonatemetés. Osztyényt Dersó 13. gyalogezredbeli katona, felsőszeli lakos betegsége következtében elhunyt. Temetése okt. 1-én délután fél 3 órakor volt, a kórház halottsházából.

Megjelent a „Jézus Legszentebb Szíve nagy képes népnaptár” az 1919-ik évre igen érdekes tartalommal. Tartalmazza a legújabb háborús eseményeket képekkel tarkítva, közli az 1918. év fontosabb eseményeit, továbbá igen érdekes tanulmányos olvasmányokat képekké. Tömeges megrendelésnél nagy árkedvezményt nyújt az Egyházmegyei Könyvnyomda Szombathelyen, hol a megrendelések eszközölhetők. Kapható az ország minden könyvkereskedésében. Bötti ár: 200 kor.

Lampabélet kapnak a szegények. Szerényi József kereskedelmi miniszter intézkedésére a Pámutközponat a lámpabéletekben érezhető hiány némi enyhítésére és főként a szegényebb neposztály szükségletének ellátására, lámpabéletek forgalomból hozta. Ezek a lámpabéletek minden másnémi gyártmánytól eltérőleg fekete üveggel lesznek ellátva, hogy könnyebben felismerhetők legyenek. A miniszter egyúttal megállapítja a lámpabéletek követhető legmagasabb árakat is. Ezek az árak a következők: 3. számú lámpabél 17 és fél fillér, 5. számú lámpabél 20 fillér, 8. számú lámpabél 24 fillér, 11. számú lámpabél 39 fillér meterekenként.

Beszűntetett vonat. Ma délután kezdte a Deli Vasút Budapest — Nagykanizsa vonalán közlekedő 200 és 210 számú díjteleni személyvonatok, melyek közül egyik 2 óra 35 perckor indult Budapest felé, másik 5 óra 8 perckor Nagykanizsa felé, — megszűnnék.

Halálozások. Kósa Teréz f. hó 1-én elhunyt 22 éves korában. Temetése ma d. u. 5 órakor lesz a Széchenyi utca 112. sz. gyászházban.

Öv. Kjachler Józsefné folyó hó 1-én elhunyt. Temetése ma d. u. fél 4 órakor lesz Baross utca 21. szám alól.

Öv. József f. hó 1-én elhunyt. Temetése ma d. u. 5 órakor lesz a Rác-utca gyászházban.

Harminc százalékkal emelik a gyógyszerárakat. Wekerle Sándor, miniszterelnök befügyminiszteri minőségében leiratot intézett a magyar gyógyszereszek egyesületéhez és közölte, hogy megengedi a gyógyszerárak 30 százalékos pótdíjának 60 százalékra való fölemelését. A befügyminiszter a gyógyszerárak felemeléséhez az országos közegészségügyi tanács javaslata alapján járult hozzá. Az áremelés rövid időn belül életbelép.

Lópás. Finta Zoltán 17 es honvéderőmester jeljelentést tett a rendőrségnek, hogy tegnap este valaki belopózott Vilmoscsászártér 4. sz. a. levő lakására és onnan az ágyakról levette a lepedőket, valamint egy vászongüggönt és azokat ellopta.

Tolvaj a kántinban. Szakos László, a Sóstói baraktábor kántinosa — Fónagy Béla építvállalkozó nevében — jeljelentést tett a rendőrségnek, hogy tegnap d. u. 2-3 óra között valaki behatolt a kántinba, ott fölleszaltte a pénztárfiókot és abból 400 koronát elloptott.

A jövő évi termények háttárszabása. Ugy az Országos Magyar Gazdasági Egyesület, mint a Magyar Gazdaszövetség hangoztatja a gazdáknak azt a jogos kívánságát, amelyet bármely más termelési ágra nézve mindenki magától értehetőnek tart és épen ezért csak a mezőgazdasággal szemben nem akarnak teljesíteni: hogy a termények árát előre kell megszabni, mielőtt a gazda hozzáfogott a termelésükhöz. Mert csak így lehet eléve számot vetni a várható termelési költségekkel és a remélhető haszonnal, sőtval a termelési jövedelmezőségével, ami minden termelő munkának természetes és jogos irányítója. Mindhába, ame most itt van a vetés ideje és még sem tudja a gazda, mi lesz jövőre a gabona ára. Jól tudjuk, hogy az országnak, szöveteszeineknek kenyerre van szükségük és hogy a jövő évi kenyérbiztosítása döntő tényezője nagy övédelmi harcunk kitartó folytatásának és eredményes befejezésének. A magyar gazda tehát ismeri és teljesíti is kötelességét, de ennek ellenében elvárkatna a kormánytól, hogy már csak a minél nagyobb arányú kenyermagtermesztésre való buzdítás kedvéért is siessen még az őszi elvetésre előtt megszabni a jövő évi gabonahatárárakat, amelyeket mint legalacsonyabb arat feltétlenül biztosít a termelőnek s amelyek megállapításánál méltányosan figyelembe veszi a gabonatermelés életbevágó fontosságát és ezzel eddig arányban egyáltalán nem álló mostoha jövedelmezőségét.

Adomány. Az Onokari hadiárvaház céljaira N. I. 25 koronát adományozott.

Éjjeli látogatók jártak folyó hó 29-re virradó éjjel a solymári plebanian, akik az ablakon át jöttek és ott tavoztak. Magukkal vitték a plebanias fehérműjét, ami a mai drágaság mellett 2000 — 2500 koronát ér, sőt bé sem is szerezhető a csendőrség kútai, sőt: Bácsból lerandult katonaszókevényben vették a tetteseket, de azok már immár elmenekültek.

A Katolikus Sajtóegyesület levélzáróbélyegeinek új sorozata. Közkeveltségnek örvendő levélzáróbélyegeinek IV. sorozatát bocsátotta ki ezutal a Katolikus Sajtóegyesület, hogy azok révén az érték befolyó apró összegekkel is szaporíthatssa, a katolikus sajtóra fordítandó bevételét. A IV. sorozat ismét a székesegyházak, szerzetesrendi monostorok és műemlék jellegével bíró templomok külső képét reprodukálja, számszerint tizenkettőt, nevezetesen az egri, nagyváradi i. kath., eperjesi gör. kath., székesfehérvári, balassfalvai gör. kath., nyitrai és szamosújvári gör. kath. székesegyházakét, a nyiregyházi gör. kath. hitközségi templomét, a zirci apátsági és a csornai prépostsági templomokét, a bártaai templomét és a modern stílusban épült debreceni gör. kath. remplomét. E 12 templom képe egy-egy iven tizszer ismétlődik s így egy iv (120 drb.) bélyeg a régi aron, 2 korona 40 fillérré rendelhető meg a Kath. Sajtóegyesület központi irodájában (IV. Ferenciek tere 7., V. lépcső, I. emelet), az összeg elözetes beköltésé mellett. A legkisebb mennyiség, amelyet postán küldenek, fél iv, (60 darab), ára pedig 1 K

20 fillér, mely összeghez azonban még külön portóköltség csatolandó. (2-2 szín kombinációja) készülték s így 6 korona beküldése ellenében minden színből Rüdének egy fél ivet. Kisebb rendeléseknél a színre nézve nem fogadnak el kikötéseket, hanem a különböző színű félveket sorrend szerinti csoportosítják.

Vásárolja és terfessze ismerőseit körében mindenütt e bélyegeket, mert az érték adott fillérekkel is a katolikus sajtó nagy ügyét szolgálja!

Köszönetnyilvánítás. A sülyos csapástól megörve, nem vagyunk képesek külön külön köszönetet mondani mindazon jóbarátaink, ismerőseink és jóakaróinknak, kik boldogult drága férjem, illetve édesatyám elhunytával ért mérhetetlen bánatunkban résztvettek, mélyszéges fájdalomunkban telkerestek, a tetemesen megjelentek, a ravatalra koszorút, csokrot helyeztek, vagy fájdalomunkban bármilyen módon enyhítettek. Fogadjak ez uton soha meg nem szűnő halánkat. Özv. Lanzeitsch Antalné és gyermekei.

KIADÓHIVATALUNKBAN az előfizetéseket, hirdetésekét, egyes lapszámok vásárlását elintézheti a közönség hétköznapokon d. e. 9-től 12-ig és délután 3-tól 7-ig. Vasárnap nincs hivatalos óra. A lapra vonatkozó ügyek a nyomdához nem tartoznak és a nyomdában el nem intézhetők.

Ne feledje: „Akié az ifjúság, azé a jövő.” Tehát a keresztény ifjak felségelyezése céljára küldje adományát e címre: „Alkotmány” kiadóhivatala Budapest, VIII. ker. Szentkirályi-utca 28. Az „Alkotmány” az összeget rendelkezési helyére juttatja és nyilvánosan nyugtazza.

Orvosi biz. Dr. Székely Béla kórházi orvos, belgyógyász és urológus, orvosi rendelőjét megnyitotta Bognár u. 2. sz. alatt (Nádor-u. sarok). Rendel d. u. 2—4 óráig.

Bortorján hajszesz bevált hajpótló, erősíti a haj gyökereit s szünteli a korpa képződést. Egy üveg ára 6 korona. — Baromhi kolera elleni serum kapható: Szüts Róbert gyógyszer-tárában. Károly király-ter.

Mozi.

Az Apolló igazgatósága közli:
Rigoletto, Verdi világhírű operája, melynek librettója Hugo Viktor drámáját ölel föl, a híres Wiener Kunstfilm Co. műhelyében került megfilmesítésre pazarul fényes kiállításban. Rigolettonak, az udvari bolondnak megrázó története, a herceg tirkusa alakja a mindvégig érdekfeszítő dráma keretében megkapó hűségell, illuziót kelteően érvényesült a filmen. A klasszikus szépségű filmprodukción az Apolló színház mutatja be szerdán és csütörtökön rendes helyárák mellett. Előadások fél 7 és fél 9 órakor.

— A Székesfehérvári Hitelszövetkezet tagjainak figyelmébe ajánljuk, hogy a szövetkezet üzleti napjai ezentúl *kedden csütörtökön és szombaton* d. e. 8—12 óráig lesznek. Természetes azonban, hogy a régi rend is megmarad: ünneppapokon üzleti nap nincs, hanem az ünnepre eső üzleti napot mindig az azt megelőző hétköznapon tartjuk meg. A Székesfehérvári Hitelszövetkezet igazgatósága.

Székesfehérvár. sz. kir. város polgármesterétől ad. 10041. 1918. szám.

Hatósági hirdetés.

Az 1918. évi termésből származó tengeri készletek felhasználásáról, forgalomba hozataláról és közszükségleti célra való igénybevételéről szóló 3534 1918. M. E. számú rendelet végrehajtása tárgyában a m. kir. Közélemezési Miniszter által kiadott 145000 1918. számú végrehajtási utasításból a termelőket érdeklő alábbi lényegesebb intézkedéseket tudomásulvétele, szigorú alkalmazkodás és pontos betartás végett közhírré teszem:

A 3534 1918. M. E. számú rendelet 1. §-a értelmében a termelő 1918. évi tengeritermése a hivatkoztói rendelet életbeléptetésének napjától, vagyis 1918. évi augusztus hó 13-tól kezdődő hatállyal zár alá helyeztetett s így azzal a termelő még ha a tengeri nincs is letörve, kizárólag csak a fent hivatkoztói rendelet szerint s ennek végrehajtása tárgyában kiadott utasítás korlátai között rendelkezik.

Felhivom ennél fogva Székesfehérvár szab. kir. város tengeri törés megkezdését a rekviráló hivatalban, Zichy ház II. emelet 1. ajtó okvetlenül jelenlétükre és egyúttal kötelességvé teszem a termelőknél, hogy a tengeritörés és fosztás megtörténte után az összes terméskiket pontosan lemérjék és az eredményt ugyancsak a rekviráló hivatalban a hivatalos órák alatt bejelenteni kötelességüknek ismerjék; mert a készleteket közlegeink által a legszigorubbán állandóan ellenőriztetni fogom s akiknél műlasztási állapotok vannak, a bejelentéseknek kellő időben való meg nem tétele miatt, vagy akik tengeri terméskiket pontosan bejelenteni elmulasztják, végül akik hatósági engedély nélkül tengerijükből bármit is eladnak, azok ellen a törvény-szabta jogonál fogva a legszigorubbán fogok eljárni.

A tengeriterméseknek a valószínűség megfelelő pontos bejelentését annál inkább is elvárrom a termelőktől, mert a törvényhatósággra kivetett tengeri mennyiség oly nagy mennyiségben lett megállapítva, hogy annak hiánytalan beszállítását csak úgy lesznek képesek biztosítani, ha engem minden egyes termelő e hazafias kötelességében támogatni fog ezáltal, hogy a terméséből semmit el nem titkolva, természetét a legnagyobb pontossággal bejelent; de a termelőknek is érdeklükben áll tengeritermésük pontos bejelentése azért, hogy a törvényhatóság

terhére megállapított tengeritermés megállapított legyen nehogy a be nem szállítás miatt az állatok tartására megállapított szükségletek leszállíttassanak s ezáltal a gazdák értékes állatállományában óriási kár okozassék.

Az egyes termelők által beszállított terménymennyiség megállapításánál a termelő házi és gazdasági szükséglete figyelembe fog vétetni.

A 3534 1918. M. E. számú rendelet 13. §-a szerint a termelő köteles a nála igénybe vett készletet az eljáró hatóság utasításának megfelelőleg a H. T. R. T., illetve a társaság körzet bizománya által megállapított időben az általa kijelölt helyre szállítani.

A tangerit csöves állapotban kell beszállítani.

A szállításhoz szükséges szákok beszerzéséről a bizományos gondoskodik.

Az átvett tengeri árának kifizetése a H. T. R. T. átvételi közlegének feladata s a tengeri árának tényleges átvétele alkalmával köteles a termelőnek készpénzben kifizetni.

A H. T. R. T.-nek, illetve bizományosának október hó 30-ig önként megvételre felajánlani, valamint a hatóság által igénybe vett készletért térítést, ha az emberi élelmészre alkalmas a 764 1918. M. E. számú rendelettel meghatározott legmagasabb ár s a 2668 1918. M. E. sz. rendelettel métermázsájként fajtengerire 15, a közönséges és kevert tengerire pedig 10 koronában megállapított ártöbbletet kell fi etni.

Házi szükséglet mérve tekintetében a rendelet a 2. §-ának rendelkezései irányadók azzal, hogy házi szükséglet címén csak azon személyek részére lehet tengerit számításkba venni, kik ténylegesen a termelő háztartásában nyerneik természetbeni ellátást és csak akkor ha házi szükségletre huzza azaz készre vagy árpá egyáltalában nem, vagy nem készre, azaz készre megféslelt mennyiségben hagyatott vissza.

Az állattartás céljára felhasználható mennyiségek tekintetében általában véve a házi és gazdasági szükséglet mérvének megállapításáról szóló 2650 1918. M. E. számú rendeletnek intézkedései irányadók azzal, hogy az oly termelőnél, akinek részére árpa, vagy zab is hagyatott vissza, tengerit csak az árpával vagy zabbal nem fedezett szükséglet erejéig lehet számításkba venni.

A rendelet 16. §-a szerint bármely malomvállalat csak akkor fogadhat el tengerit őrlésre, darálásra, zúzásra vagy bármilyen feldolgozásra, ha az őrlőtétő fél a részére erre a célra 2114 1916. M. E. számú rendeletben megállapított és díjtalanul kiállított őrlési tanusítványt bizonyítja, hogy az illető mennyiségeket a terméséből házi és gazdasági szükségletére jogosan használhatja fel, vagy azt a fennálló rendelet értelmében jogosan szerezte.

Székesfehérvár, 1918. szept. 24-én.

Dr. Saára Gyula sk. polgármester.

APRÓHIRDETÉSEK.

Apróhirdetésekkért 10 szőig 3 korona, azonfelül minden szőért 20 fillér fizetendő.

Ügyes megbízható kifutófiút, vagy leányt azonnal felvesz és alkalmaz a lapunk kiadóhivatala.

Hordó 250 hektoliterig, különböző nagyságokban előadó. Érdeklődni lehet Öreg-utca 12. sz.

Eladó egy 7 hónapos ártány. Rácz-utca 9.

Nagy szőlőtörökád, egy nagy prés és csántérfák előadó. Bogyaynál, Vörösmari-tér.

Tanuló és kézilányok felvételek Csapkóné női divattermében. Kossuth u. 4.

Irni-olvasni tudó ügyes kisasszony felvétetik. Szűts Róbert gyógyszerárában.

Egy ügyes kisasszony, aki a kalapdiszítésben járás felvétetik. Knazovitzky divatruházában.

Vállalati irodába hivatalnok jó irással felvétetik. Ajánlatok a kiadóhivatalba intézendők.

Ajánljuk olvasóink figyelmébe *Martinovich Sándor* pécsi főgimnaziumi tanár rövid idő alatt második kiadásban megjelent könyvű füzetét: 1. Modern vallásosság. 2. Egyház és kultúra. 3. Kereszténység és a szocializmus. 4. Kereszténység és feminizmus. 5. Úri moral. 6. Papi celbaug. 7. A zsidókérdés. Mindezek kaphatók a Horváthné-Rónainé-féle Kossuth utcai papirkereskedésben. Egy füzet ára 80 fillér.

Székesfehérvár szab. kir. város polgármesterétől.

Ad. 747 1918. szám.

Felhívás!

A városi színház épületben levő színházi vasfüggöny hirdetései céljára kérbe adniuk.

Aki az ügyben bármilyen felvilágosítást önjait, vagy valakit tesz, tolvó évi október hó 10-ig bejárólóg forduljon dr. Csitári G. Emil főjegyzőhöz (polgármesteri hivatal).

Székesfevár, 1918. szept. 28.
Dr. Saára Gyula polgármester.

Önkéntes árverési hirdetemény.

Néhái dr. Mader Ferenc örökösének megbízásából a székesfehérvári 52. számú tkvi betétben A. 1. 1—2 sor 1741 I. és 1741.2. hrszám alatt felvett Kigyó-u. 9. számú lakházat és kert 1918. évi október hó 6-án d. e. 10 órakor irodámban (Szögvény-ház I. emelet 3. ajtó) megtartandó önkéntes árverésen el fogom adni.

Érdeklődők irodámban a hivatalos órák alatt előzetes értesítést nyerhetnek.

Dr. Kisteleki Károly ügyvéd.

ÁRVERÉS.

Németh Alajos tulajdonos megbízásából a székesfehérvári 2262. sz. betétben A. 1. 3. sor 1717.2. hrsz. alatti Várkörút 37. számú telket 1. évi október hó 9-én d. u. 4 órakor Várkörút 43. sz. alatti irodámban önkéntes árverésen eladom.

Árverési feltételek d. u. 3—4 óra közt irodámban megtekinthetők.

Dr. Konc József, ügyvéd.

Önkéntes árverési hirdetemény.

Alulírott a székesfehérvári 7589. sz. tkvi betétben A. 1. 4. 8. sor 7040 4. 7039 2. d. 7047 1. b. hszám alatt felvett Baros-u. 32. sz. alatti lakóházat és kertet, mely még 8 évig teljesen adómentes.

(továbbá az u. o. 671. sz. tkvi betétben A. 1. 5—6. sor 11523. 11524. hrszám alatt felvett a Ráctemető környéki dűlőn levő 2x50 □-öl területű szántót 1. évi október hó 6-án (vasárnap) d. e. 10 órakor ügyvédi irodámban (Nádor-u. Koronai-ház) megtartandó önkéntes árverésen a tulajdonosok megbízásából a leg többet ígérőnek eladom.

Érdeklődők irodámban az árverési feltételekre nézve bővebb felvilágosítást nyerhetnek. Székesfehérvár, 1918. szeptember 26-án.

Dr. Molnár János, ügyvéd.

Ártány-színház

Szerdán és csütörtökön, október hó 2 és 3-án:

Örök talány.

Dráma 4 felvonásban. Spanyol Főszereplő:

Wiggo Larsen

Remek pótműsor.

Előadás fél 7 és fél 9 órakor.

Apollo-színház.

Szerdán és csütörtökön, október hó 2 és 3-án:

VERDI világhírű operája!

RIGOLETTO

Hugo Viktor arámája 4 felv.

Főszereplők:

Liane Haid és Wilh. Klitsch.

Klegészítő műsor!!!

Előadások tél 7 és fél 9 órakor.

Rendes helyárak.